

ТОШКЕНТ ХАКИКАТИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ
11 ДЕКАБРДАН
ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 109 (7499).

5

ИЮНЬ

Ж У М А

1981 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

◆ ХАР ТУП ҒУЗАНИ КҮЗ ҚОРАЧИҒИДА
АРДОҚЛАБ, ВЕГЕТАЦИЯ ДАВРИНИНГ ОХИ-
РИГА ҚАДАР МҲЛЖАЛДАГИ ҒУЗА ТУПЛА-
РИНИ ТҶЛА СЌҚЛАБ ҚОЛИШГА ЭРИШИШ—
БИЗНИНГ БИРИНЧИ ДАРАЖАЛИ ВАЗИФА-
МИЗДИР. ҒУЗА ПАРВАРИШИНИ НАМУНА-
ЛИ ЙҶЛГА ҚҶИИБ, УНИНГ РИВОЖЛАНИ-
ШИНИ ТЕЗЛАШТИРИШГА ЭРИШИШ ЛО-
ЗИМ. СИЗ, ОЛТИН ҚҶЛЛИ ПАХТАКОРЛАР-
НИНГ ҚАЛБ ҚҶРИНГИЗ, ЮКСАК МАХОРА-
ТИНГИЗГИНА ҒУЗАНИНГ РИВОЖИНИ ТЕЗ-
ЛАШТИРИШИ ВА МҲЛ ХАМДА ЭРТАГИ ХО-
СИЛ ЕТИШТИРИЛИШИНИ ТАЪМИН ЕТИШИ
МУМКИН.

ЎН БИРИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИККА—ЗАРБДОР СУРЪАТ!

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ, ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ИЖРОИЯ
КОМИТЕТИНИНГ БАРЧА КОММУНИСТЛАР, КОМСОМОЛЛАР, КОЛХОЗЧИЛАР, СОВХОЗЛАРНИНГ ИШЧИЛАРИ,
МЕХАНИЗАТОРЛАР, ҚИШЛОҚ ХҲЖАЛИГИ РАХБАРЛАРИ ВА МУТАХАССИСЛАРИГА, ОБЛАСТНИНГ БАРЧА

МЕХНАТКАШЛАРИГА МУРОЖААТИ

ҚАДРЛИ УРТОҚЛАР, ДҶСТЛАРИ!
Ўн биринчи беш йиллиқнинг биринчи
йили катта меҳнат галабалари йили
бўлмоқда.

Ўзбекистон ССР ва унинг пойтахт
области меҳнаткашлари барча совет ки-
шилари сингари зўр ғайрат, юксак сиё-
сий активлик билан меҳнат қилиб, Со-
вет Иттифоқи Коммунистик партияси
XXVI съезди белгилаб берган улғувор
режаларни ҳаётга татбиқ этиш учун
умумхалқ курашида актив қатнашмоқ-
далар. Ишчилар, колхозчилар, зиёлилар
КПСС Марказий Комитети Бош секре-
тари ўртоқ Л. И. Брежневнинг съездга
қилган ҳисобот докладыдаги қонда ва
хулосаларга амал қилиб, ишлаб чиқар-
иш самардорлиги ва иш сифатини
ошириш, 1981 йил топшириқлари ва беш
йиллик планларини муваффақиятли ба-
жариш юзасидан бошланган Бутунитти-
фоқ социалистик мусобақасида актив
иштирок этмоқдалар. Улар ишлаб чиқар-
ишдаги барча резервлардан халқ хў-
жалигини юксалтиришда тўла-тўқис
фойдаланиш, коммунизмнинг моддий-
техника базасини мустаҳкамлашга муно-
сиб ҳисса қўиш учун астойдил аҳд
қилганлар. Республикаимиз деҳқонлари
ўртоқ Л. И. Брежневнинг йўналиш беш
йилликда ўзбек пахтакорлари қахрамо-
нона меҳнатига берган юксак баҳосидан
руҳланди, ўн биринчи беш йиллиқнинг
биринчи йилида ҳам пахтадан 1980 йил-
дагидек рекорд ҳосил олиш ва ундан
ҳам ўзиб кетишга бел боғладилар. Об-
ласть деҳқонлари ва чорвалдорлари пар-
тияимиз томонидан ишлаб чиқилаётган
озиқ-овқат программасини амалга оши-
ришдаги ўзларининг бурчларини чуқур
ҳис этиб, барча турдаги қишлоқ хўжа-
лик маҳсулотлари етиштириш ва дав-
латга сотишни бундан бўён янада қў-
пайтиришни таъминлаш учун фидокоро-
на меҳнат қилмоқдалар.

Бизнинг ажойиб пахтакорларимиз
зарбдорчасига иш олиб бораёттирлар.
Улар нигит экшчини уюшқоқлик билан
қисқа муддатларда ва юксак савияда
ўтказдилар ва барча майдонларда ер-
нинг табиий намига уруғни бир текис
ундириб олдилар.

Лекин баҳор бирмунча қийинчилик-
ларни юзага келтирди, тез-тез ёғингар-
чилик бўлиб турди. Айрим ерларга дўл
тушди. Бунинг устига ҳарорат анча па-
сайиб кетди. Натижада аҳоил анча му-
раккабланди. Дала меҳнаткашлари та-
биат ниҳикликларини зўр сабот ва
қатъиятлик билан енгилди, ўзларининг
бор тажриба ва маҳоратларини ишга
солиб, мавжуд кўчатларни тўла сақлаб
қолиш, мўл ва эртаги ҳосил етиштириш,
1981 йилда давлатга пахта сотиш юзаси-
дан олинган социалистик мажбуриятлар-
ларни муваффақиятли бажариш учун
барча чора ва тадбирларни қўймоқда-
лар.

Бу юксак мақсадга эришиш учун ҳа-
ли кўп ва астойдил меҳнат қилиш керак.
Айрим майдонларда эндигина ғўза шо-
надай бошладил. Асосий майдонларда
эса ғўза 4—5 чинбар чикрган. Утган
йилининг шу вақтидаги қараганда фой-
дали ҳароратнинг йўғилмаси 100—120
даража камдир. Кучли жала, ёмғир ту-
файли ерга солинган гербицидлар юви-
либ кетди. Натижада бегона ўтнинг қў-
пайишига имконият яратилди. Об-ҳаво-
нинг ноқулай келиши, шунингдек, шира,
трипс ва бошқа қишлоқ хўжалик зарар-
кундаларининг қўпайишига олиб кел-
моқда.

Хар бир район, хар бир хўжалик ва
хар бир бригадда яқин кунларда ғўза-
нинг ривожланишидаги ва ўсишидаги
қоқоқликни тугатиш учун ғўза парвари-
шини кучайтириш юзасидан қўшимча
тадбирларни амалга ошириш зарур.

КОЛХОЗЧИЛАР, СОВХОЗЛАРНИНГ
ИШЧИЛАРИ, МЕХАНИЗАТОРЛАР,
ХҲЖАЛИКЛАРНИНГ РАХБАРЛАРИ,
ҚИШЛОҚ ХҲЖАЛИГИ ВА СУВ ХҲ-
ЖАЛИГИ МУТАХАССИСЛАРИ, ОБ-
ЛАСТНИНГ БАРЧА МЕХНАТКАШЛА-
РИ, БИЗ, СИЗЛАРГА МУРОЖААТ
ҚИЛАМИЗ. МҲЛ ВА ЭРТАГИ ХОСИЛ
ЕТИШТИРИШ УЧУН ХАЛ ҚИЛУВЧИ
ҚУРАШ БОРАЕТГАН ШУ КҲНЛАРДА,
ҚАДРЛИ УРТОҚЛАР, СИЗЛАР БАР-
ЧАГА НАМУНА ҚҶРСАТИШНИНГ
ВА ХАР БИР ИШДА АКТИВ ҚАТ-
НАШИШНИНГ, ҒУЗА ПАРВАРИ-
ШИНИ ҚҶЧАЙТИРИШГА МУНОСИБ

ХИССА ҚҶШИШНИНГ, ДАЛАЛАР-
ДА МЕХНАТ КҲТАРИНКИЛИГИНИ
АВЖ ОЛДИРИШНИНГ ЗАРУРИ!

Хар туп ғўзани кўз қорачиғидай ар-
доқлаб, вегетация даврининг охирига
қадар мўлжалдаги ғўза тупларини тўла
сақлаб қолишга эришиш— бизнинг би-
ринчи даражали вазифамиздир. Ғўза
парваришини намунали йўлга қўйиб,
унинг ривожланишини тезлаштиришга
эришиш лозим. Сиз, олтин қўлли пахта-
корларнинг қалб қўринғиз, юксак маҳо-
ратингизгина ғўзанинг ривожини тез-
лаштириш ва мўл ҳамда эртаги ҳосил
етиштирилишини таъмин этиши мумкин.

Ҳозирги кунда хар бир карта, хар бир
даланинг бегона ўтлардан тоза ҳолда
сақланишига эришиш гоят муҳим аҳамия-
тга эгадир. Ҳамма ерда дала ишлари
суръати ва сифатини кучайтириш, ғўза
қатор ораларига ишлов беришни намуна-
ли ўтказилишини таъминлангиз. Хар со-
ат, хар кун ғанимат! Оз бўлса-да сўст-
кашликка йўл қўйиш ҳосилга эиён ет-
казиши мумкин.

Барча куч ва вистларини ишга со-
либ, бегона ўтга қарши астойдил кура-
шиш зарур. Яқин кунларда далаларни
бегона ўтдан тўла тозалаш олиш учун
барча колхозчилар, совхоз ишчилари,
район марказларидаги аҳолини, меҳнат-
га қобилиятли хар бир кишини ишга тўла
сафарбар этилишини таъминлангиз!

ДАЛАЛАРИМИЗНИНГ ШОНЛИ
ГВАРДИЯЧИЛАРИ, АЖОИБ МЕХА-
НИЗАТОРЛАРИМИЗ, БИЗ, СИЗЛАР-
ГА МУРОЖААТ ҚИЛАМИЗ.

Сизнинг ихтиёрийингизда ажойиб тех-
ника бор. Бу техникани юксак унум билан
ишлатишга эришингиз, унинг бир минут
ҳам бекор туриб қолишига йўл қўйма-
нгиз. Шу кунларда қуилик иш унумини
мумкин қадар оширингиз. Хар бир
культиватор далада қоронғулик тушган-
ча унумли ишлаш керак. Шунинг учун
ҳам ишни икки сменада ташкил этиш
гоят зарурдир.

Биз сизларни ғўза қатор ораларига
ишлов беришни ўз вақтида ва сифатли
ўтказиш учун бутун куч, билим, ғайрат
ва маҳоратингизни тўла сафарбар этиш-
га чақирамиз. Бунда култивация си-
фатига алоҳида аҳамият бериш талаб
этилади. Илгор пахтакорларнинг тажри-
басига амал қилиб, қатор ораларидаги
тупроқни доимо ошмоқ ҳолда бўлиши
ва чуқур култивация қилинишига эри-
шингиз. Бунинг учун култиватор ишни
органларини тўла ва тўғри ўрнатиш за-
рур. Шунга эришиш керакки, култивация
вақтида қатор оралари ўртаси кам
деганда 16—18 сантиметр чуқурликда
бўлсин. Сугоришдан сўнг қатор оралари-
даги тупроқнинг оқариб қолишига йўл
қўймангиз. Тупроқ етилиши билан
ўз вақтида култивация ўткази-
лишига эришингиз. Биз, сизларни
тектарларда кўчатларни тўла сақлаб қо-
лишга чақирамиз. Хар туп ғўза эътибор-
да бўлсин. Дала гвардиячиси деган
фахрли ва шарафли номни ўзларингиз-
нинг қахрамонона меҳнатингиз билан
оқлангиз. Хар бир бригада, хар бир хў-
жалик, хар бир район зиммага олган
мажбуриятларини муваффақиятли ба-
жаришига муносиб ҳисса қўйингиз.

ПАХТА ДАЛАЛАРИНИНГ ЗАРГАР-
ЛАРИ—ҚАДРЛИ СУВЧИЛАР, БИЗ
СИЗЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛАМИЗ.

Ғўза сугоришни оби-тобида озиклан-
тириш ва култивация билан ўзини боғ-
лаб ўтказиш экшнинг ўсиши ва ривож-
ланишини тезлаштиради, бунини сизлар
яхши биласизлар. Шунинг учун ҳам иш-
да юксак уюшқоқлик ва масъулият на-
мунасини қўрсатингиз. Ғўзага қачон,
қанча нормада сув қўйишни табақалаш-
тирилган ҳолда, ўсимликнинг ҳолатига
қараб, тупроқнинг иқлим шароити, си-
зот сувларининг даражасига қараб ўт-
казишга эътибор берингиз. Ғўзани қон-
дириб сугормаслик ёки бостириб сугори-
ш катта эиён келтиради. Бунини ҳеч
вақт унутмангиз. Ана шунини ҳисобга олиб
сугоришнинг сифати устидан доимий на-
зорат ўрнатингиз. Бу ишни кечаси-кун-
дузи йўлга қўйингиз. Ғўзага сув қўйиш-

ни калта эгатлар орқали яқка ўқариқ-
лардан фойдаланиб, группа усулида
амалга оширингиз. Ғўзани тунги сугори-
ш сифатига алоҳида эътибор берин-
гиз. Шундай қилинса, сув тежа-
лади, сугориш сифатли бўлади, туп-
роқнинг бир вақтда етилиб, култиваци-
яторлар учун кенг иш фронти бўли-
ши таъминланади. Хар бир хўжа-
лик, хар бир бригадда сувчилар сони
етарли бўлсин. Сугоришни ташкил
этишнинг графиклари ишлаб чиқилиши
ва унга тўла амал қилинишини таъмин-
лаш гоят зарурдир.

ҚАДРЛИ ШОНЛИ ПАХТАКОРЛА-
РИМИЗ, МҲЛ ХОСИЛ УСТАЛАРИ!

Илдан йилга сиз фидокорона меҳнат
намуналарини қўрсатмоқдасиз. Леонид
Ильич Брежнев «Олтин» деб таърифла-
ган сизнинг қўлларингиз, сизнинг юксак
маҳоратингиз мўъжизалар яратмоқда.
Сизнинг билим ва тажрибангиз, хар йи-
ли мўл ҳосил етиштириш бўйича интер-
национал бурчингизга садоқатингиз том
маънода меҳнатга коммунистик муноса-
бат намунасидир. Сизларнинг иш тажри-
бангиз, арвалғи йилларда эришган нати-
жаларингиз хар қандай об-ҳаво шароити-
да ҳам рекорд ҳосил етиштириш мум-
килигини қўрсатмоқда. Хар гектар май-
дондан 50—60 центнердан ва ундан ҳам
зиёд пахта етиштириш учун мусобақа
ташаббускорлари бўлингиз.

БИЗ КОЛХОЗЛАР ВА СОВХОЗЛАР,
БҲЛИМ ВА БРИГАДАЛАР РАХБАР-
ЛАРИГА, ҚИШЛОҚ ВА СУВ ХҲЖА-
ЛИГИ МУТАХАССИСЛАРИГА МУР-
ОЖААТ ҚИЛМОҚДАМИЗ.

Ғўза, галла, мева-сабзавот ва озуқа
экшлари парваришини кучайтириш бў-
йича ташкилий-хўжалик, агротехника
тадбирларини ўз вақтида ва сифатли
ўтказилишини таъминлангиз. Минерал
ва маҳаллий ўғитлардан, ўсимликларни
ҳимоя қилишнинг химиявий воситалари-
дан, тракторлар ва бошқа қишлоқ хўжа-
лик машиналаридан, меҳнат ресурслари-
дан фойдаланиш самардорлигини оши-
ришга эришингиз. Меҳнатини ташкил
этиш ва унга ҳақ тўлаш усулларини,
моддий ва маънавий рағбатлантириш
тадбирларини мунтазам такомиллашти-
рингиз.

Ҳамма жойда қишлоқ хўжалик зарар-
кундаларига қарши курашни юксак са-
марали ташкил этингиз. Хар бир хўжа-
ликда зарур миқдорда кузатувчилар қў-
йилишини, ғўза ҳолатини доимий куза-
тиб борилишини, ҳашоратлар тарқалган
ва касалликларга чалинган далаларнинг
ўз вақтида аниқланишини, уларга қарши
тез кураш олиб борилишини таъминлан-
гиз. Қишлоқ хўжалиги зараркундалари-
нинг қиршын биологик усулда олиб бо-
рилишини, экшларга ердан туриб ишлов
берилишини кенг жорий этингиз.

ҚАДРЛИ ГАЛЛАКОРЛАР, БИЗ,
СИЗЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛМОҚДА-
МИЗ!

Сизларнинг фидокорона меҳнатингиз
туғайли область хўжаликларида мўл
бошоқли дон ҳосили етиштирилди. Мав-
жуд ҳосилни ўз вақтида, қисқа муддат-
ларда, нес-нобуд қилмай йиғиштириб
олиш, хар бир бригада ва хўжалик то-
монидан дон етиштириш ва давлатга со-
тиш социалистик мажбуриятлари, уруғ-
лик тайёрлаш планининг муваффақият-
ли бажарилишини таъминлаш сизлар-
нинг бурчингиздир.

Дон учун экшлан маккажўхори, шол
ва бошқа экшлар парваришини бутун
чоралар билан кучайтирингиз. Хар гек-
тар майдондан 100 центнердан ва ундан
ҳам кўпроқ маккажўхори дони, 70—80
центнердан шол олинишига эришингиз.

АЖОИБ САБЗАВОТКОРЛАР, БОҒ-
БОН ВА СОҲИБКОРЛАР, БИЗ, СИЗ-
ЛАРНИ ДАВВАТ ЭТАМИЗ!

Сиз партия қарорларига амалий иш
билан жавоб бериб, фидокорона меҳнат
қилиб, йилдан-йилга сабзавот-полиэ маҳ-
сулотлари, картошка, мева, узум етиш-
тиришни қўпайтиряпсиз, сифатини яхши-
ламоқдасиз. Бу билан мамлакатимиз
озиқ-овқат базасини мустаҳкамлашга
муносиб ҳисса қўяпсиз. Биз, сизларни

картошка, сабзавот-полиэ экшлари, боғ
ва тоқзорлар парваришини бутун чора-
лар билан кучайтириб, ўн биринчи беш
йиллик биринчи йили учун қабул қилин-
ган социалистик мажбуриятларингизни
муддатидан илгари бажарилишини таъ-
минлайдиган даражада мўл ҳосил етиш-
тириш учун курашишга чақирамиз. Ҳо-
зирги кунларда эртаги сабзавот, картош-
ка, мева ҳосилини йиғиштириб олиш ва
давлатга топшириш суръатларини анча
ошириш зарур. Ҳосилдан бўшаган май-
донларга тезлик билан такрор экшлар
экилиш лозим. Хар бир хўжалик ва
район томонидан картошка экш топши-
риғи ҳамда бу қимматли озиқ-овқат маҳ-
сулотини етиштириш ва давлатга сотиш
социалистик мажбуриятларининг сўзсиз
бажарилишига алоҳида эътибор берин-
гиз.

ҚАДРЛИ ЧОРВАДОРЛАР, КОМ-
ПЛЕКСЛАР ВА ПАРРАНДАЧИЛИК
ФАБРИКАЛАРИ ХОДИМЛАРИ!

Сиз 1980 йилда ўртоқ Леонид Ильич
Брежневнинг табрик мактубига жавобан
қорамол ва паррандалар бош сони ва
маҳсулдорлигини ошириш, чорвачиликни
асосат негизига ўтказиш асосида гўшт,
сут ва туҳум етиштириш ҳамда давлатга
сотишни қўпайтириш бўйича юксак со-
циалистик мажбуриятларингизнинг ба-
жарилишини таъминладингиз.

Бу Мактубда баён этилган қўрсатма-
лар биз учун чорвачиликни ривожлан-
тириш бўйича бутун фаолиятимизнинг
узоқ муддагга мўлжалланган кенг про-
граммаси бўлиб хизмат қилади.

Ўртоқ Леонид Ильич партия XXVI

съездида ёрқин ва образли қилиб айт-
ганидек, чорвачилик— зарбдор фронт-
дир. Қишлоқ хўжалигининг бу ҳаё-
тий муҳим тармоғини бутун чоралар
билан жадал ривожлантиришга эришиш,
гўшт, сут ва туҳум етиштириш ва дав-
латга сотишни юксак суръатларда ўси-
шини таъминлаш сизнинг бурчингиздир.

Чорвачилик озуқа базасини ривожлан-
тириш ва мустаҳкамлаш, беда, силос
учун маккажўхори, илдиэмева ва бошқа
озуқа экшлари майдонларини кенгайти-
риш ва ҳосилдорлигини ошириш тўғри-
сида айлоҳда ғамхўрлик қилиниши ло-
зим. Барча колхоз ва совхозларда хар
гектар сугориладиган майдонлардан 250
центнердан беда пичани, 800—1000 цент-
нердан маккажўхори кўпоиси ва ҳа-
шаки лавлаги етиштириш учун таъсир-
чан социалистик мусобақани кенг авж
олдириш зарур. Табиий ўтлардан пичан
жамғариш учун бу йилги қўлай ша-
рондан иложи борича тўла фойдала-
ниш зарур. Чорва қишлоғига мўл ем-ха-
шак тайёрлаб қўйиш учун хар бир хў-
жалик ва районда камда 1,5—2 йил-
лик план миқдорда озуқа жамғарили-
шига эришингиз.

БИЗ «СЕЛЬХОЗТЕХНИКА» ВА
«СЕЛЬХОЗХИМИЯ» ОРГАНАЛАРИ-
НИНГ КОРХОНА ВА ТАШКИЛОТЛАРИ
ХОДИМЛАРИГА, ХИМИЯ, СНОА-
ТИ, ҚИШЛОҚ ХҲЖАЛИГИ МАШИНА-
СОЗЛИГИ КОРХОНАЛАРИ ҚОЛЛЕК-
ТИВЛАРИГА МУРОЖААТ ҚИЛЯП-
МИЗ!

Колхоз ва совхозларга тракторлар,
бошқа қишлоқ хўжалик машиналари ва
уларнинг эҳтиёт қисмларини, минерал
ўғитларни, дефолантларни, ўсимликлар-
ни ҳимоя қилишнинг химиявий воситала-
рини муддатидан илгари етказиб бери-
лишига эришингиз. Техникани ремонт
қилиш ва ишга тайёрлаш сифатини оши-
рингиз, колхоз ва совхозлар мутахассис-
лари билан биргаликда трактор ва бош-
қа қишлоқ хўжалик машиналари, мине-
рал ўғитлар ва ўсимликларни ҳимоя қи-
лишнинг химиявий воситаларидан фой-
даланиш самардорлигини оширишга
эришингиз.

ОБЛАСТЬ ШАҲАРЛАРИ ВА РАЙОН
МАРКАЗЛАРИ МЕХНАТ КОЛЛЕК-
ТИВЛАРИ, СИЗЛАРГА АЛОҲИДА МУ-
РОЖААТ ЭТАЙМИЗ!

Ўроқ ва Болга иттифоқини мустаҳкам-

лангиз. Колхоз ва совхозларга барча
қишлоқ хўжалик ишларини ўз вақтида
ва сифатли ўтказишда оталиқ ёрдам
қўрсатиш бўйича олийжаноб ҳаракатни
кучайтирингиз.

Мамлакатимизда озиқ-овқат програм-
масини ҳал этишда актив иштирок қи-
лиш хар бир совет кишининг ватан-
парварлик бурчи эканлигини ёдда ту-
тингиз.

САВДО, УМУМИЙ ОВҚАТЛАНИШ
ВА АҲОЛИГА МАИШИЙ ХИЗМАТ
ҚҶРСАТИШ КОРХОНАЛАРИ, ХАЛҚ
МАОРИФИ ВА СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ
ОРГАНЛАРИ ХОДИМЛАРИ!

Дала ва ферма меҳнаткашларини ғам-
хўрлигингиз билан қўллаб олингиз, улар-
га юксак унумли меҳнат қилишлари учун
энг қўлай шароитларни яратиб берингиз.
Кўнча дўконлар ишини пухта ташкил
этингиз, энг зарур моллар билан савдо
қилишни қишлоқ меҳнаткашлари бую-
ртмалари бўйича бевоcита иш жойла-
рида олиб боришни кенг қўллангиз. Бар-
ча дала шийпонлари ва фермаларда ко-
лхозчиларга ва совхоз ишчиларига ме-
дичина ҳамда маиший хизмат қўрсатишни
намунали ташкил этингиз. Болалар боғ-
ча ва яслиларнинг кўнгидагидек иш-
лашини таъминлангиз.

ПАРТИЯ, СОВЕТ, КАСАБА СОЮЗ
ВА КОМСОМОЛ ОРГАНЛАРИ ХО-
ДИМЛАРИ!

Қишлоқ меҳнаткашлари ўртасида таш-
килотчилик ва оммавий-сиёсий ишлар
савиясини оширингиз. Ишлаб чиқариш
самардорлиги ва иш сифатини ошириш-
нинг қудратли омил бўлган социалис-
тик мусобақани кенг қўлоқ ёздириб,
унинг таъсирчанлигига эришингиз.

Хар бир кун, хар бир соат ва дақиқа
қимматли бўлган ҳозирги пайтда комму-
нистларни қишлоқ хўжалиги ишлаб чи-
қаришининг энг масъулияти участкала-
рга берикиб қўйиш, қишлоқ партия
ташкilotларининг бурчидир.

КОММУНИСТЛАР ВА КОМСОМОЛ-
ЛАР, САЙЛАБ ҚҶЙЛАДИГАН ПАР-
ТИЯ, КАСАБА СОЮЗ, КОМСОМОЛ
ОРГАНЛАРИ АЪЗОЛАРИ, МАҲАЛ-
ЛИЙ СОВЕТЛАР ДЕПУТАТЛАРИ!

Социалистик мусобақанинг биринчи
сафлариде бўлингиз, барча саховатли
ишларда ташаббус ва ўрнат қўрсати-
нгиз. Юксак уюшқоқлик ва иттизом, аниқ
мақсадли кўлаш ва қатъият, ўз бурча-
рига, план-топшириқлари ва социалис-
тик мажбуриятларни бажаришга масъу-
лиятли муносабатда бўлиш намуналарини
қўрсатингиз.

ХАЛҚ НАЗОРАТЧИЛАРИ!

КПСС Марказий Комитети уқтирга-
нидек, жўшқин, ҳужумкор фаолият
қўрсатиш сизнинг вазифангиздир. Би-
рорта қонда бузиш, ортиқча сарф-ҳара-
жат, иттизомсизлик ҳоллари бўлишига
йўл қўймангиз.

ПРОПАГАНДИСТЛАР ВА ЛЕКТОР-
ЛАР, АГИТАТОР ВА СИЕСИ АҲБО-
РОТЧИЛАР, МАТБҲОТ, ТЕЛЕВИДЕ-
НИЕ ВА РАДИО, МАДАНИЙ-ОҚАР-
ТУВ МУАСССАЛАРИ ХОДИМЛАРИ,
ИДЕОЛОГИЯ ФРОНТИНИНГ БАРЧА
ХОДИМЛАРИ!

1981 йил мўл ҳосили учун курашнинг
биринчи сафлариде бўлиш— сизнинг
бурчингиздир. Партияимизнинг жанговар
сўзи, шахсий намунаингиз билан дала
ва фермалар меҳнаткашларини фидокорона
меҳнатга, ишга ижодий муносабатда бў-
лишга, социалистик мусобақада актив
иштирок этишга руҳлантирингиз.

Қишлоқ хўжалиги илгорларининг қим-
матли ватанпарварлик ташаббусларини,
илгор ишлаб чиқариш коллективлари
тажрибаларини, илгор иш усулларини
бутун чоралар билан омалаштирингиз!

Область партия комитети, Халқ депу-
таatlари область Совети ижроия комите-
ти областимизнинг коммунистлари, ком-
сомолилари, барча қишлоқ меҳнаткашла-
ри ўн биринчи беш йиллик дастлабки
йили юксак социалистик мажбуриятлар-
ни муваффақиятли бажариш учун қў-
ғайратларини аямойдилар. КПСС XXVI
съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX
съезди қарорларини ҳаётга татбиқ этиш-
га муносиб ҳисса қўшадилар, деб қатъий
ишонч билдирадлар.

БУТУН ҚҶЧ— МҲЛ ХОСИЛ УЧУН
ҚҶРАШГА!

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ
ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ

Бугун—атроф-муҳитни муҳофаза қилиш халқаро куни

МУҲИМ ВА ДОЛЗАРБ

Бугунги кунда инсон ва атроф-муҳит масаласи космик фазони ўзлаштириш, атом энергиясидан ҳаққ ҳужалигидида самарали фойдаланишдек муҳим аҳамият касб этади. Шунинг учун ҳам партия ва ҳукуматимиз бу муҳим ишга катта эътибор билан қарамоқда. КПСС XXVI съездида ҳам бу масалага алоҳида тўхтаб ўтилди. Жумладан, СССРни яқин-сўғий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишларида: «Табиатни муҳофаза қилиш яхшиланган, қишлоқ ҳўжалик экинзорларини сақлаш ишлари, тўроқ эрозиясига қарши кураш кулайтирилган, ерларни кайтадан экинзорларга айлантириш борасидаги ишлар сўр'яати оширилган, ерларни селдан, қўққлар, ўқирлишлардан, шўр босидан, зах-ланшдан, сув босидан ва қақраб қол-шдан ҳимоя қилиш таъминланган...» дейилган.

Республикада ҳам бу борада бир қатор амалий тадбирлар бажариляпти. Кўча матбуотда эълон қилинган Ўзбекистон Совет Социалистик Респуб-ликасининг «Атмосфера ҳавосини муҳо-фаза қилиш», «Ҳайвонот дунёсини му-ҳофаза қилиш ва ундан фойдаланиш» тўғрисидаги қонунлари ҳам фикримиз-нинг далилидир.

Партия ва ҳукуматимизнинг бу кўр-сатмаларини ўзларига дастуруламал қилиб олган табиатни муҳофаза қилиш жамиятининг Тошкент об-ласт бўлими ҳам бир қатор ибратли ишлари амал-га оширмоқда. Жумладан, аҳоли ўрта-сида мухтазам тушунтириш ишлари

олиб боришмоқда. Колхоз ва совхозлар, корхона ва ташкилотлар, мактаб, олий ҳамда ўрта махсус ўқув юр-тларида табиатни муҳофаза қилишга оид амалий тадбирлар ўтказилляпти.

Маълумки, об-ластимиз республика-нинг энг йирик индустриал марказла-ридан биридир. Унинг шаҳар ва район-ларида 100 га яқин саноат корхонала-ри ишлаб турибди. Ташқи муҳитни со-ломлаштириш бўйича Чирчиқ, Ангрэн, Олмалик ва Янгйўл шаҳарларида амалга оширилаётган ишлар юбратли.

Об-ластда анъанавий ободонлашти-риш ва кўкадамзорлаштириш ойлги ҳам муваффақиятли ўтказилди. Ойлик давомида 14 миллионга яқин дарахт ва тул қўчатлари ўтказилди.

Булардан ташқари об-ласт шаҳар ва районларида ўтказилаётган «Табиат бо-лалар нигоҳида» деб номланган ман-сараи дарахт ва гуллар, ноёб ва сайроқ қўшлар кўргазмаси, «Яшил патрулла-р» слётлари, айнан шу мавзуга бағишлан-ган стэнд ва деворий газеталар кўр-никлари ҳам ёшларни табиатга муҳаббат, унинг бойликларини қадрлаш руҳида тарбиялашга хизмат қилмоқда.

Биз ҳозир ўзини ҳақириқ Ўзбеки-стон ССР Олий Советининг учинчи сес-сияси материалларини чуқур ва атроф-лича ўрганяпмиз. Сессия материалла-рида баён этилган қонда ва ҳўсалар асосида янги вазифаларни белгил-ляйм.

Т. ТУРСУНОВ.

табиатни муҳофаза қилиш жамияти Тошкент об-ласт бўлими раисининг ўринбосари.

МИРЗАТЕРАКЛАР.

А. Абляев фотоэтойди.

Тонг пайти олам нураф-шон бўлади. Хали кўш чим-масидан, ўфғ гира-гиршара ёриша бошлаган пайтда ай-вонда туриб ёки дала кезиб оид-олисларга тикилсангиз нигоҳингиз бутун оламни қамраб олгандек туюлади.

Салқин ҳаво бутун вужу-дингизга сингиб, ҳар бир ҳў-жайрангизга ором, тетиклик бахш этади. Мусофҳо ҳаво худди тиндириб қўйилган сувдек кўз билан кўриб, кўл билан ушлаша бўладиганга ўхшайди. Нигоҳ етмайдиған уфқларга тикилганча киши ўй сурлади. Ёриша бошлаган уфққа қараб кўнгида ёр-қинлик, яхшиликка умид ту-шляди. Тонг олинда табиат «қўнгида тахдо қолган киши ҳеч қачон умидсизликка тушмайди. Бундай аснода табиат кўнгида яхшилик-ка, эзгуликка умид, меҳр-қўриқатга ишонч ўйотлади.

Дунёни тўтиб турган энг катта қудратли куч ҳам ишончдир. Киши аввало ўзинга, ўзининг яхши ишлар қила олишига, бировларга ёмонликни раво кўрмаслиги-га, куч-қудратига ишончини керак. Ишонч уни доим оли-нирга етакляйди. Сарҳад-сиз уфқларга ундайди. Ха-ётдаги эзгуликлар мана шун-дай интилиш туфайли дунё-га келади.

Ўз кучига, имкониятла-рига ишонч ҳаммага — хоҳ у ҳўжалик раҳбари бўлсин, хоҳ ишқорчи, хоҳ савьят-кор бўлсин зарур. Ишқор-қўшдан бирон иш келишига ишонмасиз ҳеч нарсага эриш-олмайди. Бора-бора қўриқ-сизни йўқотлади. Ҳамма на-рсалар ҳафсаласи аянаб, бе-фарқ кимсага айланади. Шунинг учун ҳам кишини беэвожа қилиб турган ички куч, гуруллаг турган ала-нга керак. Атоқли адиба Саи-да Зуннунованинг гоат қим-матли фикри бор: «Адибёт-га тутаб кирсанг ҳам ёниб кет». Бу фикрни тўлалигича ҳаётга талдиқ этиш мумкин, Зеро, адибёт ҳаёт демек-ди.

Махшўр рус ёзувчиси Сергей Смирнов Ўзбекистон-да бир неча кун меҳмон бўлганидан сўнг зангори эк-ран орқали, ўз таассуротла-рини сўзлаб берган эди. «Мени ўзбекларнинг эр-танг кучига умид, ушбу иш-он билан қарши қабуллангилар, — деган эди у. Қар-га бормай одамлар мана бу жойда бундай қурилиш бў-лади, бу томонларда мунча минг гектар ер ўзлаштири-лади, мана бу жойдан накат қазаимиз, чул ўртасидаги ҳов анови ялангликда ша-ҳарча қурилади, деган га-пни эшитдим. Ҳеч ким фа-

лон ишчи тамом қилсан, жонини қийнамай фароғат-га ишаймиз, деганини эшитма-дим. Мен улкан режалар билан яшаётган, эртанги кунга ишонч билан қаровчи бу одамларга ҳавасим кел-ди».

Ҳар сафар Тошкент рай-онидagi Алишер Навоий но-ми колхоз раиси Нодир Бой-муҳамедов билан учраш-ганимда Сергей Смирновнинг гаплари ёдимга тушди. Бу ёш раиснинг тиниб тинчи-маслигидан, ўз меҳнатидан, режаларидан заъланлиши кишини ҳайратлантиради.

Маданият ҳамомдан бошлангиз ишонсанми, — дейди у ниғизни мунозаратга киришадиган оҳангда. Мана сиз гапимга қулясансиз.

рўзгор тутиши ҳақида ҳўк-м чикариш мумкин. Ё гапимга қўшмайсанми?

Сўхбатдошим эътироз билдириб бўлмайдиган оҳангда оққўйилган билан астойдил қуюлиб талпыради.

— Далада юрган кишини билан тўппа-тўғри мажлисга кириб келадиганлари ҳам бор. Қўйиб берсангиз шу турки билан ўринга ҳам ёта-ди. Бола-чапаси юриш-ту-ришдан нарат олишини ҳа-ёлгига келтиришмайди. Оқ бўл-масса бўлмасин, пок бўл-син, деган мақол бор-ку. Бундай одамларга нега ўзинга қараб юрмасан, де-сангиз, ҳа энди далачилик, дейишди. Гўё кишлоқда яшагани учун ўзинга қар-

бири билан ранг талашиб турибди. Дарахт тағалар, гул жўшларни қиртишлаб тозаланган. Бу сариштални-ки кўрган одам албатта бир зум тўхтаб у ёқ-бу ёққа разм солади. Ўзинга қарайди. Табиатдаги оройиш, гў-заллик инсон табиатига ўтади. Гўзаллигини ҳис этиш, унга шайдо бўлиш маънавий камолот белгиси. Бунга мувофиқ бўлишнинг ўзи катта бахт. Нодир Бой-муҳамедовнинг ишларида мана шу тўғғуни тарбия-лашга иштилош бор. Замон-навий жиҳозланган икки на-вотли мактаб биноси ҳам ав-вало шу мақсадда қурил-ган.

Киши ҳеч қачон бе-фарқ бўлмаслиги керак. Ни-

ЧИРОЙ

ЕЗУВЧИ МУЛОҲАЗАЛАРИ

Лекин мен маданиятнинг онаси тозалик деб ҳисоблай-ман: Шўнақа зўр ҳаммом қурилиши, ҳавасга чўмил-сиз.

— Наҳотки шу пайтга-ча...

— Бу ёғини қўяверинг, суринтиришининг фойдаси йўқ. Мен ҳам уччаллик эски раис эмасман. Бу колхозга келган кунимдан бошлаб ку-рилишга уйнаб кетдим. Ҳар йили уч юз кубометр атрофида тахта, ёғоч опкел-тириб колхозчиларга тарқат-тираман. Ҳатто тиш ковла-дук нарса қолдирмай олиб кетишди. Демак одамлар янги уй-йой қуриш кўнги-га тушибди. Бундан бир хур-санд бўлмаган. Янги уй-йой қуриган одам оҳарли ки-шини ҳам ҳавас қилади. Оҳарли кишининг одам ўзинга оро беради. Дил ўсади.

Оштинимизга идоратга соч-соқилини олмай келгани учун бир-иккитасини ҳафа қилганмизми?

— Ҳафа қилиш ҳам га-пим, дунёга келганига пушай-мон қилдирвордим. Эскича-сизга айтганда идора колхоз-чининг айвратгоҳи. Нега эн-ди соқилини бир қарич қи-либ, ёқасининг ёғирини чи-қариб келавериш керак. Кишининг афтига, энгил-бо-шига қараб унинг оиласи,

маслиҳат ҳўқуқ берилган-дек.

— Чиндан ҳам деҳқон ўз меҳнати билан ерни яшаш-тади. Ёр юзига чирой бахш этаётган одамнинг ўзи ҳар қандайдан тўқис, баркамол бўлиши керак. Қишлоқ одамларининг турмуш мада-ниятини юксалтириш ҳақи-да кўп гап бўлаётгани ҳам бежиз эмас. Тўғри деҳқон-нинг ўзинга оро бериб ўти-ришга вақти йўқ. Лекин унинг бутун умри далада ўтмайди-ку. Жоманор би-лан тўйхонага ёки бошқа бирор маъракага кириб бора-диган одамлар ҳам йўқ эмас. Бу ўзинга ҳам, ён-ери-дагиларга ҳам ҳўрматсиз-лик. Нега энди мамлакатим-из иқтисодини юксалти-риб, юртимиз бойлигига бой-лик қўшаётган кишиларимиз пада-партиш қийинлашди, бефарқ бўлишари керак?

— Нима учун икки қа-валли идора қўртанимизни биласанми? — дейди раис мўғмбироно кўлимсизаб. — Колхозга бундай боилинг нима кераги бор? Одамлар ҳашаматга, улўғворликка ўр-ганиш деб атайлаб шундай қилиди.

Ҳақиқатан ҳам идора би-носи мухташам. Идора ол-ди боғча. Ўқуқнинг икки четида анвойи гуллар бир-

ма дедингиз? — эътирос би-лан гапида давом этади ра-ис. — Бутун олам инсон-нинг-хитиерида. Деҳқон са-ҳарда далага чиқди-ю, амамо кўш чўқиниш томо-ша қилмайди. Вақтини қи-гонади. Дарахтларнинг қон-ч қуртқаб отиб, қачон ба-қатинни кўрмайди. Ҳеч на-рсага қарамай, ҳеч на-рсага вақт етказолмай пой-на-так бўлиб юриверади. Бун-дай яшаб бўлмайди. Одам ён-верига қарашга вақт то-пиши, дунёдаги ҳамма чи-ройли нарсаларини кўриши, завқланиши керак.

Урғут районидagi «Мос-ква» колхозининг раиси Аб-роор Ама Тўрақулов табиатни Боймуҳамедовнинг акси-камгап, огир, босиқ. Хизмат ювасидан шу ҳўналликда бўлганимизда раис бизни янги чорва комплексига олиб бори. Катта йўл ёқасида оқариб турган биноларнинг молхона жаалигига ишончи-сиз келмасди кишининг. Кирмексинг олди чорбоғ, кирмексинг — йўлакка гул тувакларни қўйилган. Район-дан кўлф уриб яшаб туриб-ди. Ўқуқларнинг икки че-тига дарахт ўтказилган, гул экилган. Гўё бу ер молхона эмас, даштаги сайроғда ўхшайди.

Эмин УСМОНОВ.

КАНОП ПАРВАРИШИ ХУСУСИЯТЛАРИ

ОБЛАСТИМИЗ дубкор-ларнинг съездлар йиладиги дастлабки меҳнат нати-жалари кенг даладарда ўз ифодасини топаёттир. Улар канопни қийғос ундириб ол-дилар. Дубкорлардаги ни-ҳўллар кун сайин ривожла-ниб бормоқда.

Канопнинг тез ўсиши ва яхши ривожланишини таъ-минлаш — мўл дуб олиш-нинг гаровидир. Шунинг учун ҳозирги пайтда дубкор-лар бутун куч ва имконият-ларини каноп қатор орала-рига ишлов бериш, озиклан-тиришга қаратишлари ке-рак.

Маълумки, каноп нозик ўсимликдир. У унинг чиққан-дан сўнг 35—40 кунгача секциялик билан ўсади. Бу даврда унинг илдизлари ях-ши ривожланиб боради. Шу пайтда экин қатор орала-рини майин қилиб юмшатиб, даладардаги бегона ўтлар-ни йўқотиш жуда муҳим-дир.

Каноп қатор орала-рига ишлов беришда култиватор-ларга ишчи органларини тў-лиқ ўрнатиш, уларни пухта со-злаш катта аҳамиятга эга. Кўп йиллик тажриба куль-тивацияни дисками юлау-чалар, пичоқлар, наральник-лар, ККО ва ротацион иш-чи органларидан фойдаланил-ган ҳолда ўтказиш яхши самара беришини кўрсатди.

Кўпчилик ҳўжаликларида канопнинг биринчи ва ик-кинчи култивациясини даври-да агрегатларга фақат пи-чоқлар, наральниклар ва ўқир учли паянжалар ўрна-тилади. Бунда ёш ниҳоллар-ни зарарлангирмаслик ва тўроқ билан кўмиб зобор-маслик учун ҳимоя зоғаси 10—12 сантиметр ўринга 12—15 сантиметр қилиб қолдирилади. Бу ҳолда ўсимлик атрофининг 20—30 сантиметр қисми механизм-лар билан ишланмай қол-иб кетади. Натижада бу орал-ларда бегона ўтлар кўпайиб, уларни йўқотиш ва каноп тағаларини юмшатилга кўп қўл кучи сарфланади.

Бунга йўл қўймаслик учун биринчи ва иккинчи култивация даврида рота-цион ишчи органларидан фойдаланиш зарур. Улар ёрдамида култивация ўтказ-илганда ҳимоя зоғасини

7—9 сантиметргача келти-риш мумкин. Бу ҳолда да-лалардаги бегона ўтларнинг 70 процентига яқини йўқо-тилади. Тажрибалар бу усул ҳар гектар майдонда чопиқ ўтказиш учун сарфланадиган маблағнинг 8,5 ўсимни тежаш имконини беришини исботляди.

Ротацион ишчи органла-ри ўсимлик атрофидаги катқалоқни юмшатиб, янги унинг чиқаётган бегона ўт-ларни йўқотиш билан йўл тўроқдаги ҳаво режимини яхшиляйди. Илдиз чириш касаллигининг олдини ола-ди. Бундан ташқари, ёш ни-ҳўллар тўроқ билан кўми-либ кетмайди.

Култивацияни шу усул-да ўтказиш учун ишчи ор-ганлари ўсимликдан 7—9 сантиметр узоқлида ҳамда ротацион ишчи органлари

МУТАХАССИС МАСЛАҲАТИ

5—6 сантиметр. пичоқлар 6—8, ўқир учли роз пан-жалар 10—12 сантиметр чуқурликка ўрнатилиши ке-рак. Иккинчи култивация даврида ҳам ротацион ишчи органларидан, даладарда бегона ўтлар кўп бўлса пи-чоқлар, кам бўлса нараль-никлар ҳамда ўқир учли паянжалардан фойдаланиш тавсия этиляди. Бу ҳолда ўсимликнинг ҳимоя зоғаси 7—9 сантиметрнинг ташиқ этилиши, ротацион ишчи ор-ганлари 5—6 сантиметр, на-ральниклар 8—10 ва пан-жалар 12—14 сантиметр чуқурликка мослаб ўрнати-лиши лозим.

Учинчи ва тўртинчи куль-тивацияни ККО ишчи ор-ганлари билан қатлам-қатлам шаклда ўтказиш яхши сама-ра беради. Бу усулда ҳимоя зоғаси 6—8 сантиметрнинг ташиқ этиши, наральник-лар 6—8 сантиметр, улар-нинг кейингилари 8—10 ва 12—14, ўртадаги ўқир тишли паянжалар 14—16 сантиметр чуқурликка мўл-жаллаб ўрнатилиши керак.

Айрим ҳўжаликларида ка-ноп етилгўча қадар 4—5 марта култивация қилина-ди, 2—3 марта озикланти-

рилади, сўғориш учун бир-инки марта ағдлар очила-ди. Бу — канопнинг веге-тация даврида трактор қатор ораларидан 8—9 марта ўтади, деган гап. Ўқибатда даладаги тўроқ зачилаиб кетади. Бу эса тўроқдаги микробиологик жараянла-рининг сустлашишига ва ўсим-ликнинг ноубуд бўлишига олиб келади. Чунки бундай тўроқда сув ўтказувчанлик, ҳаво алмашинуви ва шу ка-би жараянлар ёмонлашади.

Бунга йўл қўймаслик учун каноп култивациясининг гоат сифати ўтказилишига эришилш керак. Экин қатор ораларида тўртинчи ва зарур бўлса бундан кейинги ишлов беришлар даладарнинг ҳола-тига қараб ўтказилади.

Каноп дастлабки ўсиш даврида минерал ўғитларга талабчан бўлади. Далада бегона ўтдан тўзаланган бўл-са, иккинчи ва учинчи куль-тивацияни озиклантириш бил-лан қўйиб олиб бориш маъ-салга мувофиқдир. Бу ҳолда иш жараяни икки бараварга қамаяди. Тракторлар қатор ораларида 8—9 марта ўр-нига 4—5 марта ўтади.

Ғалаба районидagi «Ком-мунизм» совхоз, Коммуни-стик районидagi Свердлов номи колхозда биринчи ва иккинчи култивация даври-да агрегатларга, албатта, ро-тацион ишчи органлари ўр-натилади. Иккинчи ва учин-чи ишлов бериш эса озик-лантириш билан қўйиб олиб борилади. Шу тўғғайли бу ҳўжаликларида тракторлар-нинг қатор ораларидан ўти-ши икки ҳисса қамаяди. Ўқирқорлар фақат зарур ҳо-ларда бегона ўтларни йўқо-тиш учун енгил чопиқ ўтказ-ишлади. Бу усулни қўлалаш ҳар гектар майдонда агро-техника тадбирларини бажари-ш учун сарф қилинадиган маблағнинг 150—200 ўсимни тежаш имконини бера-ляпти.

Каноп парваршишни илг'ор агротехника қондалари асо-сида ўтказиш мўл ва сифат-ли луб еттиштириш жуда катта аҳамиятга эгадир.

М. РАЖАБОВА.

Тошкент қишлоқ ҳўжалик институтини ялмай тажриба станциясининг катта ил-мий ходими, қишлоқ ҳў-жалик фанлари кандида-ти.

ЧИНОЗ РАЙОНИДА

«ЯШИЛ КОНВЕЙЕР» ИШЛАМОҚДА

Тошкент об-ластидagi «Чи-ноз» наслчилик совхоз-тех-никумида беданинг иккинчи ўрнимдан мўл ҳосил — гек-тар бошига 50 центнердан пичан олиномоқда. Ҳўжалик бедапоиларига яна олиб чи-қилган ўрим меҳанизмлари тўла қувват билан ишламоқ-да. Мамалали Сарсенбой ва Тошкентбўй Дўсметов бри-

гадаларида «Яшил конвей-ер» аниқ-пухта ишлаб ту-рибди. Бу ерда икки ўрнимда гектар бошига 120 центнер-дан пичан олмоқдалар.

Бу йил мавсумда совхоз деҳқонлари 110 гектар ер-нинг ҳар гектаридан ўтган йилдагига қараганда 16 центнердан кўп пичан олиш-га қарор бердилар.

ГОВМУШ СИГИРЛАР

«Чиноз» наслчилик совхоз-техникуми фермасида «Саб-ля» деб аталган сиғир бо-қилмоқда. Бултур бу сермжа-зот тарғил зот сиғир жуда кўп миқдорда — 9 минг ки-лограмм сўт бериб. Бу гов-минини парваршиш қилаётган сўт соғувчи Нина Максимова бу йил ундан 9500 кило-грамм сўт соғиб олтишни мўл-жалламоқда.

Шу кўнларда «Сабля» си-ғири рекорд миқдорда — бир сутнада 50 килограмм сўт бермоқда.

Бундай кўп сўт соғиб олтиш

совхозда олиб борилаётган катта селекция ишнинг нати-жаларидир. Совхоздаги 1530 бош соғ сўт насали сиғир-лардан зў бошдан кўпроғи бир йилда 8—9 минг кило-граммдан сўт бермоқда. Кей-инги йилларда совхозда ҳар бир сиғирнинг махсулдорли-ги ўрта ҳисобда 600 кило-грамм қўйлади.

Ҳўжалик қорвалдорлари давлатга сўт сотиш беш йил-лик планини муудатидан ил-гари — уч йилу 10 ойда ба-жаришга қарор қилдилар. (ҒАТА).

БАЙРОК ТОПШИРИЛДИ

Кеча об-ласт кинолашти-риш бошқармаси коллекти-вита шу йил биринчи квар-тали ақуларига кўра Ўзе-бекистон кинематография дав-лат комитети ва маданият ходимлари қасаба союзулари республика комитетининг кўчма Қизил байроғи то-пширилади. Мукофоти рес-публика кинематография дав-лат комитети раиси А. Аб-дуллаев топширди. Байроқ-ни топшириш маросимида об-ласт партия комитети-нинг секретари А. М. Ҳўжа-ев нутқ сўзляди.

ҒАЛАБА РАЙОН

ПАРТИЯ

КОМИТЕТИНИНГ

ПЛЕНУМИ

Ғалаба район партия ко-митетининг пленуми бўлди. Пленум ташкилий масалани кўриб чқиди.

Илекум бошқа ишга ўтга-влин муносабати билан А. Саидхўжаевни район партия комитетининг бюро аъзоси ва биринчи секретари вазифа-ларидан озод қилди.

Илгари Ғалаба районидagi Киров номи ўқув ҳўжалиги директори бўлиб ишлаган Ш. Ш. Ҳадаралев район партия комитетининг бюро аъзоси ва биринчи секрета-ри қилиб сайланди.

ОРЖОНИКИДЗЕ

РАЙОН ПАРТИЯ

КОМИТЕТИНИНГ

ПЛЕНУМИ

Оржоникидзе район пар-тия комитетининг бўлиб ўт-ган пленумида ташкилий ма-сала кўрилади.

Бошқа ишга ўтгавлиги му-носабати билан И. А. Солне-ва район партия комитети-нинг бюро аъзоси ва секре-тари вазифаларидан озод қилинди.

Пленум илгари Тошкент об-ласт комсомол комитети-нинг секретари бўлиб ишля-ган И. К. Яланловани рай-он партия комитетининг бюро аъзоси ва секретари қи-либ сайлады.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

ГИЖ-ГИЖЛОВЧИ ДАЪВАТЛАР

ИСЛОМОБОД, 3 июнь. (ТАСС). Покистонга визит би-лан келган ХХР давлат кенга-шининг бош министри Чжао Цзян шу мамлакатда бўлиши-дан фойдаланиб, Жануби-Ғар-бий ва Жанубий Осиёдаги кес-кинликни қулайтиришга урин-моқда.

Илгари хабар қилинганидек, Ҷотой бош министри кеча ши-коли-ғарбий чегара вилоятида қағрон қонқорлари деб атал-ган, аслида демократик Аф-ғонистонга қуроли ҳўруқлар қилётган басмачиларнинг ла-герини бориб кўрди. У хитой-лик ва америкалик инструктор-лардан таълим олган ҳамда Вашингтон билан Пекининг боқувчида бўлган мана шу сот-қин қотилларга гиж-гижловчи даъватлар билан мурожаат қилди. Чжао Цзян басмачи-ларнинг бошлиқларига улар-нинг АДҒга қарши газандилик

ҳаракатларини пул билан таъ-минлаш учун навабгадги вазнос сифатида 500 минг юань пул берди.

Афғонистоннинг Покистон билан чегарадош районлари тич аҳолисига жабр-зулм ўт-казётган сотқинларнинг таъи-з бафасига қилинган мана шу сазарда Покистон ҳарбий ре-жимининг бошлиғи генерал Зибўл Ҳак Хитой бош минис-трига ҳамроҳ бўлиб борди.

Бугун Чжао Цзян Равал-пиндида матбуот конферен-цияси ўтказди, бу конферен-ция унинг маъзур сафари ил-говарлик максадларини қўла-шгани яна бир қарра тасдиқла-ди. У Афғонистонга қарши ак-силчиликчиб унсурларни АДҒнинг қонуний ҳўкумати-га қарши қуроли қурушчи зу-ракчишга, террорчилик ҳа-ракатларини қулайтиришга қа-қирди.

ХХР давлат кенгашининг бош министри Покистоннинг ҳарбий қудратини янада кўпайтиришга даъват этди ва бунда Исломо-богда тўла мададорлик ваъда қилди.

ДЕҲЛИ, 3 июнь. (ТАСС).

Чжао Цзяннинг Покистонга қилган визити. Исломобод

Америка империализми билан

Хитой телеоманизмининг Осиё-

даги сиёсатини ўтказувчи асо-

сий тумашга бўлиб қолётган

Санобар Исаева ва Галина Майнусова Тошкент тўқимачилик комбинати пардозлаш фабрикасининг илгор сифат назоратчилари. Улар ҳар смекда ўн минглаб метр тайёр газламини назоратдан ўтказишмоқда.

В. Сироткин фотоси.

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

«ҚУВГИН»

Бухоролик шоир Тошпўлат Хемиднинг «Қувғин» деб номланган дostonи тарихий темага — машҳур энциклопедист олим Абу Али ибн Синога бағишланади. Маълумки, яқинда олим таваллудининг 1000 йиллигини жаҳон жамоатчилиги кенг нишонлади. Достонда ибн Сино ҳаётининг энг кескин даври — унинг Бухородан чиқиш воқеаси ва сабаблари ҳақида ҳикоя қилинади.

«ҚУЁШ МЕҲРИ»

Эй янги тарих яратган замон, Бир зум тўхтамайди ўқур қанотинг, Йироқ аялдоларга қиласан бевн, Курашда тобланган жасур ҳаётинг, Бу парча Ўзбекистон халқ шоири Ғайратийнинг «Фарзандим» шеърининг олинган, Адбиинг «Қуёш меҳри» деб номланган тўпламига ижодини сўнгги йилларида баған энг яхши шеърлари сараланган. Шоир ўз асарларида озоқ Ватанимизни, бахтли турмушимизни, ижодкорларини, Ленин давсини маънафатда, Меҳнат кишининг улкан ютуқларини, еркин истиқбол — коммунизмни улуғлайди.

«ИЗҲОР»

Шеърлар ва достонлар тўпламига сержуш Ўзбекистония, унинг меҳнатсевар кишилари, ёшлик ва гўзаллик, сев

ги ва садоқат, ҳаётда ўз ўрнини топиш учун кураш ҳақида шеърлар ҳамда ҳазорчи замоннинг энг долзарб масалаларидан бири — уруш ва тинчлик мавзига бағишланган «Мангуликка сўнқас» достонини киритилган. Ёш шоир Амурқул Пулканов ўз достонинида капиталистик бизнес дунёсидаги оддий кишиларнинг аянчи тақдирини, прогрессив кучларнинг ғалабаси мўқаррарлиги ҳақида ҳикоя қилади.

«МЕН СУВ ИЧГАН ДАРЕЛАР»

«Сени ўйлаб», «Қушқин иштин» китоблари муаллифи Махруф Жаҳил шеърят муҳлисарида кўпдан буён таниш. Унинг лирик шеърлари дилрабо кўшқиб бўлиб ҳам таралган. «Мен сув ичган дарелар» шоирнинг янги шеърлар тўпламидир. Унда она-Ватан, инсон ва табиат, ҳароратли муҳаббат куйланади.

«ДИЙДОР»

«Дийдор» — шоир Камбар Утаевнинг «Ватан тупроғи» шеърини тўпламидан сўнгги навбатидаги китоби. Автор янги давснинг тўлақонли сарат асарларини ўқувчилар эътиборига ҳавола қилган. Ундаги шеърлар жўшқинлиги, тилининг раволиги билан ўқувчи диққатини ўзига тортади.

Мазкур китоблар Гафур Гулом номидаги адабиёт ва санъат нашриётида чоп этилди.

ҚИШЛОҚ ШАҲАРЧАСИ ҚУРИЛИШИДА

ЗИЛЗИЛАДАН зарар кўрган Назарбек қишлоғи ва унга қўшни «Хасково» совхозини территориясида бунёдкорлик ишлари кенг қўламда аяқ оладириб борилади. Бу ерда 9 балл кучта эга бўлган, зилзиллага ҳам бардош бера оладиган мустақкам турар-жой бинолари, маданий-мансий объектлар тезкорлик билан барпо этилмоқда. «Ўзгалоовошнинг» лойиҳа, ҳалаш институтининг лойиҳачилари «Хасково» ва «Москва» деб номланган турар-жой посёлалари лойиҳасини тайёрлаб берди.

Ҳозир худди мана шу ном билан аталадиган совхозларда мазкур лойиҳа асосида бинолар қурилиши бошлаб юборилди. Улар асосан бир қаватли бўлиб, икки хонадонга мўлжалланган. Ҳар бир кватирга 4—5 хонадан иборат бўлади. Ҳар бир хонадон учун эса алоҳида 8 соғинадан ер ажратилди. «Хасково» турар-жой посёласини қуришдаги территорияда қураётган бўлоқлар ўйлаб бинолар учун пойдевор ҳозирлашнинг, ў

билан ёнма-ён экскаваторлар ерин мустақкамлаб, текислаштири. Иккинчи текислашган котоваларга мустақкам ботон пойдеворлар қурилади. Бу ердаги қурилиш ишларини Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиш министрлигига қарашли «Ташоаб-сёлстрой» трестининг янги ташкил этилган 7-кўча меҳанизациялашган колоннаси

НАЗАРБЕК: КЕЧА БУГУН, ЭРТАГА

бунёдкорлари олиб боришмоқда.

Колоннада 5 бригада бўлиб, улар ёзар мусобақалашиб, меҳнат қилгилар. Бу бригадаларнинг олдига жуда катта вазифалар қўйилди. Улар бири-бирига «Хасково» ва «Москва» совхозларида бунёд этилган турар-жой посёлаларида қурилиш ишларини бажаришмоқда. Бундан ташқари, Назарбек район марказида 60

ўринли шифохона ва 624 ўринли мактаб қурадилади. Бунёдкорлар иккинчи кваталда икки турар-жой посёласининг ҳар бирида бештадан уй қуриб беришди. Шу йилнинг охиригача эса 2 миллион 900 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилади. Бу жами 2 минг квадрат метр турар-жой фойдаланишга тоштиради, деган тахмин.

Айни кунларда жадал давом этаётган бунёдкорлик ишларида Н. Древал, А. Доржова ва А. Белоусовлар бошчилик қилётган бригадалар мусобақанинг олдинги сафида боришляпти. Қурувчиларнинг тез ва соз ишларини учун иккинчи темир-бетон бўйларига заводи, Бентемир темир-бетон заводи ва Қўйилдаги уюсқил заводида зарур материал ва хомашини ўз муддатида етказиб беришмоқда.

Қишлоқ шаҳарчаларидаги бўлажак муқтакам бинолар тобора кўпка бўй қўзғитди. Янги келгусида бу шаҳарча бор бўй-бастини билан ўз кўрнини намойн қилади.

Х. МИРЗАКАРИМОВ.

Тошкент шаҳрининг Марказ-13 кварталда жойлашган 6-дорихонада эл ҳурматиға сазовор кўлаб кишилар меҳнат қилади. Бу ерда ишлайтган хизматларининг ҳаммаси ўз касбини жон дилдан севган одамлардир. Сўрагид: дорихона ҳодимлари Муаттар Пулатова билан Абдуғани Пулатовлар янги дорн тайёрламоқдалар.

С. Маҳмадов фотоси.

ОВҚАТДАН ЗАҲАРЛАНИШНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ ЧОРАЛАРИ

Областимизнинг барча даволаш-профилактика муассасаларида аҳоли соғлиғини сақлашдаги хизматларини ўтаётган медицина ходимлари касалликлари олдини олишда кўпгина тадбирларни амалга оширишмоқдалар ва бу ҳақда тушунтиришлар ўтказмоқдалар.

Аммо айрим ҳолларда областимизда аҳоли орасида турт хил касалликлар, шу жумладан овқатдан заҳарланиш ҳодисалари ҳам учирамоқда. Бунга сабаб айрим кишиларнинг ўз соғлиқларига бефаров бўлганлари ҳолда санитария-гигиена қоидаларига ҳилоф равишда овқат маҳсулотларини тайёрлаш ва уни истеъмол қилишдир.

Масалан, хонадонларда сабзавот ва ҳўл мева-лардан консервлар тайёрлаш, бетога ўт-алаф ёки кўнжиклардан овқат сифатида фойдаланиш тўғрисида кишиларда овқатдан заҳарланиш — ботулизм рўй бериши мумкин.

Ботулизм касаллигини инсон учун энг хавфли бўлиб уч содир бўлган тандирда зудлик билан врачга мурожаат қилиши керак. Акс

ҳолда кўнжиксиз ҳодиса фалокат юз бериши мумкин. Ўткир заҳарли модда ҳосил қилувчи ботулизм тақналадан кўпроқ туپроқда, шунингдек гўн ва ҳайвонлар ичакда учрайди. Улар ўзаридан қалин қобит уларда ҳосил қилиб истеъмол қилмасдан бўлиб, узоқ йиллар давомида ишайди.

Шу сабабли ботулизм микроблари кўпроқ акцияларда учрайди ва сабзавот, мева ва полиз маҳсулотларини йиғиштириб олиб, уларни тоза юзасидан «ўш ширинида» улардан консервлар тайёрлаш вақтида санитария-гигиена қоидаларига қатъий риол қилинмасан кейинчалик ботулизм микроблари чинарған заҳар билан шу консервларни истеъмол қилган кишилар орасида кучли заҳарланиш рўй бериши, чунки ботулизм тақнаси ажраталган заҳар овқат билан бирга киши организмизга тушади, ичакдан сўрилиб қонга ўтади ва бош миёга жойлашган марказий нерв системасига етиб бориб, уларни заҳарлайди. Натияжада кишида заҳарланиш белгилари пайдо

бўла бошлайди, яъни 6—36 соат орасида заҳарланаётган кишининг кўзи жиралашади, нарсалар иккита бўлиб кўринади, қовоқлари салқин, дил, оғиз қурийд. Кўпича қабзият бўлади, баъзан кўнжик айланиб қўсади ва ич кетиши. Овози жиралади — бўғилиб қолади. Нафас олиши қийинлашади. Ботулизм микроблари билан гўшт, балқил маҳсулотлари (ҳаммаси, тузланган балқил) ҳам шу йўсини заҳарланишлар рўй бериши.

Демак, бугунги бизнинг энг биринчи навабдаги заҳарланишнинг олдини олишдаги вазифаларимиз кўнжиклардан иборат бўлиши керак: қонқон бўртган банкадаги консервларни овқатга ишлатмаслик керак. Консерва очилганда қиланган ва рағи айланган бўлса бу қилган консервларни ейиш ярамайди.

Дуч келган одамлардан тузланган осетра, севрюга, белуга ва бошқа хил балқиларни сотиб олишда аниқ-са ҳўхте бўлиш лозим. Турли сабзавотлардан уйда консерва тайёрлаганда энг на мида 30—60 минут стерилизация қилиш тавсия этилади.

ВРАЧ МАСЛАҲАТИ

лизация қилиш тавсия этилади.

Консервага тайёрлаш учун мева ва сабзавотлардан уринмаган, яхши сифатли маҳсулотларни ажратиб олиб, бир неча бор яхшилаб ювилиши керак. Умуман ўш ширинида турли хил консервлар тайёрлашнинг лозим топилса, бу ишларни бажаришдан олдин овқат маҳсулотларидан консервлар тайёрлашда онд «фойдалан маслаҳатлари» деб номланган китобдаги қоидаларни билиб олиб, сўнг бу каби ишга қўл урган маъқул бўлади. Ҳар бир кишининг саломатлиги — унинг боғлиқ. «Ила» — партия бошланган иш — келтирилган, деб бекорга айитилмаган. Шунинг учун ҳам ҳар ким врач маслаҳати билан иш тутса аини муддао бўлади.

Қ. СОДИҚОВ,

Тошкент област санитария-эпидемиология станциясининг врач.

Редактор ўринбосари Р. УМАРОВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 4Л